

dráha, poskytující zvláštní slevu na dovozném, nesměla vyhradit smluvní pokutu ve formě přírážky k dovoznému pro případ zneužití slevy, a aby pro placení pokuty nestanovila podmínky odchylné, než je ustanovuje § 60 žel. dopr. ř. pro případy tam zmíněné.

Čís. 7661.

Rozpočtem jest zevrubný výpočet nákladů, jichž asi bude vyžadovati zhotovení díla. Je-li při uzavření smlouvy pouze ujednána celková suma rozpočetní, má to pouze význam, že nelze použítí ustanovení § 1170 a) obč. zák.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1927, Rv I 775/27.)

Žalobě, již se domáhal stavitel na objednateli úplaty za vícepráce, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Prováděje dále dovolací důvod podle čis. 4 § 503 c. ř. s., vytýká dovolatel odvolacímu soudu, že ve příčině uskutečnění stavební smlouvy nahraňuje nedostatek srovnalé vůle stran, bránící tomuto uskutečnění, znaleckým posudkem, že, neučiniv sám právní závěr, osvojuje si předpoklady znalců, že se ve stavebním rozpočtu uvedené ceny shodují se skutečně vykonanými pracemi, a pak beze všeho přiznává žalobkyni takto vyšetřené rozdíly v cenách, nezkoumá však, zdali takto vyšetřený způsob provedení stavby nebyl už předmětem ujednání ve stavební smlouvě, tedy zdali odměna zaň není už obsažena ve smluvené odměně jednotné, předpokládaje na základě znaleckého posudku, že smluvená cena na stavbu podle velikosti zastavené plochy i při nejjednodušším provedení stavby je nápadně nízká. Uplatněným důvodům nelze přiznati opodstatněnost. Nelze odvoditi ze zákona, že rozpočet jest podstatnou částí stavební smlouvy v tom smyslu, že by se bez něho smlouva ta vůbec nemohla uskutečniti. Podle důvodové zprávy k § 1170 a) obč. zák. vysvětluje se pojem rozpočtu slovy »jednotné sazby jako podklad výpočtení úhrnku,« sluší tedy »rozpočtem« rozuměti zevrubné výpočtení nákladů, jichž asi bude vyžadovati zhotovení díla, není-li však při uzavření smlouvy podán takový zevrubný výpočet, nýbrž je pouze ujednána celková suma rozpočetní, má to pouze význam, že v tomto případě nelze použítí ustanovení § 1170 a) obč. zák. Jinak dlužno dbáti v souzeném případě toho, že stavební smlouva obsahuje popis budovy a jejích jednotlivých dílů, jakož i, že naznačuje způsob provedení, z čehož odvolací soud usuzuje, že znalci, měvše tento základ, mohli posouditi podle svých zkušeností, jak dalece se uchyluje provedená stavba od všeobecně ustáleného způsobu, když poznali předem, že celková cena smluvená podle velikosti zastavené plochy i při nejjednodušším provedení stavby, jest nápadně nízká, že tedy nebylo zapotřebí, by u

všech prací uvedeno bylo podrobně, jak mají býti provedeny, což se u některých prací nestalo. Musí si tedy objednatel díla i přes ustanovení § 1170 a) první odstavec obč. zák. dáti líbiti povinnost platiti více a mimo rámec pevně ujednané odměny za takové vícepráce a změny, které si sám objednal, neboť hlavní zásadou smlouvy služební a smlouvy o dílo jest podle § 1152 obč. zák. její úplatnost, ježto podle citovaného ustanovení, není-li ve smlouvě stanoven plat, ani umluvena bezplatnost, platí přiměřený plat za vymíněný. Bylo tedy na dovolateli, by nejen tvrdil, nýbrž i dokázal, že ve příčině některých víceprací a změn, nezapadajících do rámce celkově ujednané odměny stavební, tedy v jejím rámci neodměňovaných, umluvena byla bezplatnost, což však dovolatel neučinil.

Čís. 7662.

Byla-li sprostředkovatelská odměna slíbena za to, že sprostředkovatel zaopatří úpadci ručitele za kvotu ve vnuceném vyrovnání, stačí pro nárok sprostředkovatele na odměnu, že ručitele opatřil. Lhostejno, že ručitel smlouvy nesplnil.

Ujednána-li s úpadcem sprostředkovatelská smlouva teprve po vyhlášení úpadku, má sprostředkovatel proti úpadci nárok na celou smlouvenou odměnu, nikoliv pouze ve výši kvoty ve vnuceném vyrovnání.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1927, Rv I 788/27.)

Žalobce domáhal se na žalovaném zaplacení 10.000 Kč, iež prý mu žalovaný slíbil, opatří-li mu žalobce ručitele za zaplacení 10% kvoty ve vnuceném vyrovnání za úpadku žalovaného.

Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Právní posouzení není nesprávné. Pro otázku, kdy sprostředkovatelská provise jest splatná a nárok na ni vzniká, rozhoduje nejprve obsah smlouvy. Podle doslovu listiny z 10. července 1925 měl žalobce zaopatřiti dovolateli ručitele za zaplacení 10% kvoty ve vnuceném vyrovnání v úpadku žalovaného za odměnu 10.000 Kč, splatnou v den převzetí záruky. Podle zjištění prvního soudu odpovídá obsah listiny obsahu dohody, nebyla prokázána opačná ústní domluva a jednalo se žalovanému o nalezení vhodného ručitele a nebyl by podepsal listiny, kdyby měl pochybnosti, které nyní ve sporu uplatňuje. Podle zjištění odvolacího soudu by nebyl býval žalovaný podepsal, kdyby byl ujednal o splatnosti provise něco jiného. Je-li tedy zjištěno, že obsah listiny odpovídá tomu, co strany o odměně sprostředkovatelské umluvily, nemá na dohodcovu odměnu vlivu, zda smluvník, s nímž měl smlouvu sprostředkovati, smlouvu též splnil, když si to objednatel zvlášť nevymínil a odměna byla slíbena již za sprostředkování smlouvy (opatření